

CE ESTE PREMIUL LUX?

Lansat în 2007, Premiul LUX este un premiu cinematografic acordat în fiecare an de Parlamentul European. Premiul Lux urmărește două mari obiective: aducerea în lumina reflectoarelor a dezbaterii despre Europa și susținerea coproducțiilor europene pe tot cuprinsul Uniunii. Proiectul de distribuție constituie "călcașul lui Ahile" al cinematografului european, slăbită de barierele lingvistice. Premiul LUX își propune să le depășească.

Premiul LUX a ajutat filmele europene să atingă o audiență mai largă, asigurându-le subtitrarea și distribuția. Prin intermediul Premiului LUX, Parlamentul European susține diversitatea culturală și sprijină formarea de punți interculturale între europeni.

CE SUNT ZILELE FILMULUI LUX?

Difuzarea celor 3 filme din competiția oficială a Premiului LUX în același anotimp - toamna anului 2013, în toate cele 28 de țări europene. Cele 3 filme din competiție vor fi prezentate în cadrul Zilelor Filmului LUX, o secțiune a Premiului LUX, cu subtitrări în toate cele 24 de limbi ale Uniunii Europene. Miza este să împărtășim diversitatea și bogăția cinematografului european unui număr cât mai mare de cetățeni europeni și să dezbaterem problemele aduse în discuție de filmele în concurs pentru Premiul LUX 2013. Temele ridicate de filme ne sunt comune tuturor, ele istorisesc propriile noastre povești, ne ating emoțiile și pun probleme cu care toți ne confruntăm.

CUM SUNT SELECTATE FILMELE ?

Filmele sunt selectate de un grup de cinești care formează Comisia de Selecție. Toate cele 3 filme din Competiția Oficială sunt alese de Comisia de Selecție.

Laureatul va fi desemnat și premiat de Membrii Parlamentului European. Anul acestea festivitatea de decernare a premiului va avea loc pe 11 decembrie.

CE ESTE MENȚIUNEA PUBLICULUI ?

Mențiunea Publicului este acordată de publicul larg. Și voi aveți posibilitatea să votați filmul LUX sau tema favorită. Puteți face acest lucru simplu, vizitând pagina noastră: luxprize.eu sau pagina de facebook și exprimându-vă punctul de vedere. Rezultatele Mențiunii Publicului sunt anunțate la Festivalul Internațional Karlovy Vary în iunie/iulie 2014. Atunci se va încheia în mod simbolic ediția curentă a Premiului LUX și se va da startul următoarei ediții, odată cu anunțarea celor 10 noi filme din Competiția Oficială a anului 2014.

URMĂREȘTE,
DEZBATE ȘI
VOTEAZĂ

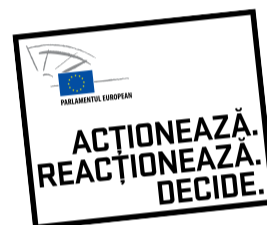
@luxprize
#luxprize

WWW.LUXPRIZE.EU

ZILELE FILMULUI LUX

3 FILME | 24 DE LIMBI
28 DE ȚĂRI EUROPENE
WWW.LUXPRIZE.EU

URIAȘUL CEL EGOIST

Regia: Clio Barnard
Țara: Marea Britanie
Anul: 2013
Durata: 93'
Cu: Sean Gilder, Siobhan Finneran, Lorraine Ashbourne, Steve Evets, Elliott Tittensor, Conner Chapman, Shaun Thomas
Producător: Tracy O'Riordan
Producție: Moonspun Films, BFI Film Fund, FilmFour
Premii/selecție: Cannes 2013, Directors' Fortnight, LUX Prize Official Selection Competition

Rezumat

O fabulă contemporană despre Arbor, în vârstă de 13 de ani, și cel mai bun prieten al său, Swifty. Excluși de la școală și străini în propria lor comunitate, băieții îl întâlnesc pe Kitten, un fierar. Cu un cal și o căruță, băieții încep să adune fier vechi pentru el. Swifty știe instinctiv cum să se poarte cu caii iar Arbor are un creier făcut pentru afaceri și folosește cu pricepere cuvintele și amândoi fac echipă bună. Dar când Arbor începe să se ia la întrecere cu Kitten și devine lacom și exploatare, apar tensiuni care conduc la un eveniment tragic și care îi transformă pe toți trei în mod irevocabil.

PARADISUL SPULBERAT

Regia: Felix van Groeningen
Țara: Belgia
Anul: 2012
Durata: 110'
Cu: Veerle Baetens, Johan Heldenbergh, Nell Cattrysse, Geert van Rampelberg, Nils de Caster
Producător: Dirk Impens
Coproducători: Frans Van Gestel, Arnold Heslenfeld, Laurette Schillings
Producție: Mueuet Producties, Topkapi Films
Premii/selecție: Berlinale 2013, Panorama Special Audience Award, CPH PIX 2013, LUX Prize 2013 Official Selection Competition, Tribeca Film Festival 2013

Rezumat

Paradisul spulberat este o poveste de dragoste între Elise și Didier. Ea are un salon de tatuaje; el cântă la banjo într-o formație. Este dragoste la prima vedere, în ciuda diferențelor dintre ei. El vorbește, ea ascultă. El este un ateu convins dar și un romantic incorrigibil. Ea și-a tatuat o cruce pe ceafă dar are picioarele pe pământ. Odată cu nașterea fetiței lor, Maybelle, fericirea lor este completă. Din păcate, la vârsta de șase ani, Maybelle se îmbolnăvește grav. Didier și Elise reacționează în moduri foarte diferite. Dar Maybelle nu lasă loc pentru alegeri. Didier și Elise vor trebui să lupte pentru ea împreună.

MIELE

Regia: Valeria Golino
Țara: Italia, Franța
Anul: 2013
Durata: 100'
Cu: Jasmine Trinca, Carlo Cecchi, Libero De Rienzo, Vinicio Marchioni, Iaia Forte
Producător: Viola Prestieri, Riccardo Scamarcio, Anne-Dominique Toussaint, Raphael Berdugo
Producție: Buena Onda, Les Films des Tournelles, Rai Cinema, Cité Films
Premii/selecție: Cannes 2013, Un Certain Regard, Festivalul de film de la Bruxelles 2013, LUX Prize Official Selection Competition, Globi d'Oro 2013 - Cel mai bun film de debut, Cea mai bună actriță (Jasmine Trinca)

Rezumat

Irene duce o viață oarecum singuratică. Ea ajută, clandestin, persoanele grav bolnave să moară cu demnitate, administrându-le un medicament. Într-o zi ea îi administrează unui „client” nou o doză fatală, pentru ca apoi să afle că acesta era perfect sănătos. Irene este hotărâtă să nu accepte responsabilitatea pentru sinuciderea lui. Din acest moment, Irene și Grimaldi sunt blocați, fără voie, într-o relație tensionată și neobișnuită, care îi va schimba lui Irene viața pentru totdeauna.

Pentru că cinematografia are puterea să ne miște, iar cultura, să ne deschidă orizonturile. Pentru că cinematografia și cultura sunt instrumentele ideale care ne ajută să descoperim ceea ce avem comun, dar și diversitatea noastră. Pentru că noi suntem uniți în diversitate și Uniunea Europeană e spațiul nostru comun.

MIELE de Valeria GOLINO, **PARADISUL SPULBERAT** de Felix van Groeningen și **URIAȘUL CEL EGOIST** de Clio Barnard sunt în programul celei de-a doua ediții a ZILELOR FILMULUI LUX organizate de Parlamentul European.

Privite împreună, cele 3 filme remarcabile reflectă bogăția, adâncimea și frumusețea Cinematografiei europene. Fiecare are propria viziune cu privire la problemele societății noastre, abordându-le realist sau imaginativ, cu duritate sau cu delicatețe.

Mergeți și vizionați aceste filme și dezbateți pe luxprize.eu despre legitimitatea (sau nu) alinării suferinței celorlalți, atunci când oamenii nu pot lua liber decizia fatală (MIELE), sau despre cum reacționează copiii atunci când sunt marginalizați de societate și instituții (URIAȘUL CEL EGOIST), sau despre un tânăr cuplu european lovit brusc de evenimente tragice care îi pun sub semnul întrebării toate valorile (PARADISUL SPULBERAT).

28 DE ȚĂRI EUROPENE

BELGIQUE / BELGIË
BRUXELLES / BRUSSEL

БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

ČESKÁ REPUBLIKA
BRNO

DANMARK
KØBENHAVN

DEUTSCHLAND
BERLIN, KÖLN, MÜNCHEN

EESTI
TALLINN

ÉIRE / IRELAND
CORCAIGH / CORK

ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ESPAÑA
BARCELONA, GIJON, LANZAROTE, SANTIAGO DE COMPOSTELA, SEGOVIA, SEVILLA

FRANCE
ANGOULÊME, MARSEILLE, STRASBOURG

HRVATSKA
ZAGREB

ITALIA
ROMA, BOLOGNA

ΚΥΠΡΟΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

LATVIJA
RĪGA

LIETUVA
VILNIUS, KAUNAS, PANEVĖŽYS

LUXEMBOURG / LUXEMBURG
LUXEMBOURG / LUXEMBURG

MAGYARORSZÁG
BUDAPEST

MALTA
VALLETTA

NEDERLAND
LEIDEN

ÖSTERREICH
WIEN

POLSKA
WARSAWA, WROCŁAW

PORTUGAL
LISBOA

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

SLOVENIJA
LJUBLJANA

SLOVENSKO
BRATISLAVA

SUOMI / FINLAND
HELSINGFORS / HELSINKI

SVERIGE
STOCKHOLM

UNITED KINGDOM
LONDON, BELFAST, GLASGOW

URMĂREȘTE,
DEZBATE ȘI
VOTEAZĂ

@luxprize
#luxprize

WWW.LUXPRIZE.EU

O PRIETENIE INDESTRUCTIBILĂ?

Cei doi copii de aceeași vârstă au o relație foarte solidă. Ei împărtășesc același mediu social și cultural, dar și condiții familiale dificile. Swifty are mulți frați și multe surori mai mici, iar părinții lui trăiesc într-o mare sărăcie: mama nu are din ce să plătească facturile la energia electrică, tatăl este obligat să vândă canapeaua din sufragerie, mâncarea este săracă, puțin variată... și rece, în ciuda existenței curentului electric. În ceea ce îl privește pe Arbor, el trăiește cu mama sa celibatară, care întâmpină dificultăți în educația celor doi fii: fiul cel mare se droghează, este greu de controlat, câteodată este hărțuit cu violență de către creditorii, probabil fură medicamentele lui Arbor. Într-adevăr, fratele său mai mic suferă de o boală (hiperactivitate?) și nu se calmează decât după ce ia medicamente.

Arbor și Swifty sunt foarte loiali față de familiile lor – deși comunicarea zilnică este deseori crudă și violentă, ei fac față împreună dificultăților: cei doi băieți sunt dispuși să ofere banii câștigați din fier vechi familiilor lor pentru ca acestea să își plătească facturile sau datoriile.

Totuși, cei doi adolescenți sunt, în același timp, foarte diferiți: Arbor este un micuț blond, nervos și înțepat, Swifty este mai mare, puțin fals și calm. Primul este conducătorul, iar al doilea îl urmează. Însă ceea ce uimește mai ales în relația lor sunt semnele de prietenie: Swifty pare să fie singura persoană care îl poate calma și liniști pe Arbor în timpul crizelor sale, mărturie fiind prima scenă din film, care se încheie cu imaginea în prim plan a mâinilor lor strânse una într-alta. Înainte de toate, asemănarea fizică a băieților este izbitoare,

indiferent dacă este vorba despre tachinări, jocuri sau chiar gesturi de tandrețe.

ÎNDEPĂRTAREA

Totuși, această frumoasă prietenie se diminuează în același ritm cu care se transformă relațiile băieților cu Kitten și cu care se afirmă propriile lor personalități. Kitten observă calitățile lui Swifty, care cunoaște caii și știe să se ocupe de ei, și îi va încredința din ce în ce mai multe responsabilități, în special aceea de a îngriji prețiosul trotteur și chiar de a-l călări. Swifty simte o mare recunoștință față de Kitten (fiecare dintre aceste „promovări” este punctată de un „Get in” entuziast) și dorește, în mod natural, să păstreze încrederea pe care acesta i-o acordă.

Lui Arbor, la rândul său, îi lipsește cu desăvârșire sensibilitatea spontană și naturală care îl caracterizează pe Swifty. În timp ce Swifty poate calma un animal și îl poate ține sub control în totalitate, brutalitatea și impulsivitatea lui Arbor produc efectul invers. Astfel, Kitten îl ia sub aripa sa pe Swifty și devine un fel de nou protector al acestuia, însă îl respinge pe Arbor cu o mare violență.

Fiind respins, Arbor îi va trăda, prin urmare, pe Swifty și pe Kitten. El omoară un mînz fără motiv. (La început, prin sacrificiul mînzului el voia să verifice dacă linia electrică căzută la pământ era sub tensiune; însă chiar dacă nu ar fi sub tensiune, Arbor nu ar putea să care cablul fără ajutorul lui Swifty). Astfel,uciderea mînzului nu poate fi văzută decât ca un act care să îl rănească pe Swifty, prietenul cailor, pentru a-l pedepsi pentru că l-a abandonat într-o anumită măsură sau ca un simplu test pentru a-și păcăli plictiseala. De asemenea, Arbor a furat în mod regulat cantități importante de cupru din rezervele lui Kitten și a decis să le vândă unui alt fierar (cu calul și trăsura lui Kitten!), ceea ce reprezintă pentru

Swifty care îl surprinde, un alt act de trădare, întrucât Kitten devenise într-o anumită măsură șeful lui. Însă tranzacția lui Arbor dă greș și Kitten este pus la curent: acesta îl amenință pe Arbor că îi zdrobește mâna, sub privirea îngrozită a lui Swifty.

DRAMA ȘI DEZNODĂMÂNTUL

Pentru a-și plăti datoria (un alt negustor a pus mâna pe cuprul furat de Arbor, fără a-i da nimic în schimb), Arbor este trimis de Kitten, furios, să fure aceeași cantitate de cupru, în apropierea uni centrale electrice. Trebuie să deschidă o trapă închisă de un bloc de beton, să pătrundă în interior și să fure cablurile care se află acolo, toate, sub liniile de înaltă tensiune care fac un zgomot neliniștitor. Arbor, aflându-se singur cu animalul de povară, nu reușește să deplaseze blocul de beton, iar Swifty, deși grav rănit, îi vine în ajutor prietenului său. El este cel care pătrunde în groapă și care este electrocutat mortal. Atunci, Arbor va duce corpul lui Swifty la Kitten care, contrar așteptărilor, își va asuma întreaga responsabilitate a accidentului.

În acel moment începe purgatoriul lui Arbor, care dorește să ia legătura cu mama lui Swifty. El bate la ușa acesteia de mai multe ori, însă este respins de fiecare dată. Se izolează sub patul său, așa cum a putut fi văzut în criză la începutul filmului, un refugiu de unde numai Swifty era capabil să îl determine să iasă. În cele din urmă, mama lui Swifty vine la el, iar Arbor obține iertarea pe care o aștepta: mama prietenului său îl strânge în brațe.

Filmul se încheie cu o scenă calmă: Arbor piaptănă un cal, camera se oprește asupra privirii animalului, o privire lăsată la interpretarea fiecărui spectator. Însă îngrijirea devotată a animalului de către Arbor nu

ÎN CÂTEVA CUVINTE

Adaptarea liberă a unei povești de Oscar Wilde, *Urișul cel egoist* pune în scenă doi adolescenți din prezent, într-un colț al Angliei în care domnesc sărăcia și mizeria. Arbor suferă de o tulburare greu de definit: este în continuă mișcare, se opune oricărei forme de autoritate, a fost exmatriculat de la școală. Amicul său, Swifty, a fost, de asemenea, dat afară din școală pentru câteva zile, pentru că a fost implicat într-o bătaie. Lăsați de capul lor, cei doi băieți descoperă că pot câștiga bani vânzând metale unui fierar, Kitten. În timp ce Arbor este motivat mai degrabă de câștig, Swifty ar dori să se apropie de caii lui Kitten, în special de unul care este animal de povară și superb trotteur.

poate fi văzută decât ca un omagiu pentru prietenul său dispărut.

O CONSTATARE AMARĂ

Astfel, filmul poate fi interpretat ca istoria unei prietenii distruse și a unei pierderi în contextul unei prăbușiri industriale. Reiese, prin urmare, o concluzie destul de amară a acestei povestiri: semnelor explicite ale derutei economice (sărăcia părinților celor doi băieți, incapabili de a-și plăti facturile, obligați să își vândă bunuri de bază; comerțul prosper cu fier și alte materiale recuperate, care îi determină pe cei mai săraci să fure aceste materiale...) li se adaugă semne mai greu de interpretat. De exemplu, cineastul filmează echipamente industriale (turnuri de răcire, clădiri industriale), în ceață sau în anumite lumini, astfel încât ele să nu fie înfrumusețate, din contră, să pară că se află la sfârșitul vieții, ca și cum nu ar mai avea niciun sens. Coexistența animalelor în aceste foarte frumoase planuri (a cailor, a oilor) accentuează poate acest sentiment, ca și cum natura și-ar relua drepturile.

Prăbușirea economică se resimte, de asemenea, în dificultățile sociale care sunt schițate: exmatricularea lui Arbor de la școala care se declară incapabilă de a se ocupa de acest copil diferit; comerțul și consumul de droguri care îi distrug viața fratelui său; neputința mamei lor singure, care trebuie să își educe de una singură cei doi băieți cu probleme. Poate ca urmare a acestei situații degradante se degajă, de asemenea, un sentiment de pierdere a cadrului, a legii: copii care hărțuiesc alți copii în curtea școlii; fratele lui Arbor este amenințat serios de creditorii săi, lumea fierarilor este foarte dură: Kitten își rezervă dreptul de a opri o monedă din banii pentru Arbor și Swifty, sub pretextul viclan

că ei sunt minori; el organizează o cursă de cai clandestină periculoasă; el amenință că îi zdrobește mâna lui Arbor ca pedeapsă pentru că l-a furat; un alt fierar fură cuprul lui Arbor și nu-i dă nimic în schimb... În acest context, figurile tradiționale ale autorității par slabe: profesorul este incapabil de a se face respectat și chiar și polițiștii ascultă de ordinul lui Arbor de a-și scoate încălțăminta la intrarea în casă. Astfel, ni se prezintă o societate aflată în derivă (să ne gândim, de asemenea, la decorurile în care se desfășoară acțiunea: trotuare denivelate, magazine deteriorate, case într-o stare jalnică...), unde legea celui mai puternic pare să câștige teren pe zi ce trece și unde anumite valori morale par cu atât mai esențiale: prietenia dintre Arbor și Swifty, în ciuda trădării primului; loialitatea lor față de familie; mărturia de vinovăție a lui Kitten; iertarea pe care i-o va acorda lui Arbor mama lui Swifty.

Astfel, putem considera *Urișul cel egoist* ca fiind o fabulă sau o poveste care are loc într-un context realist (furturile de cabluri sunt în creștere în mai multe țări din Europa; piața fierului este înfloritoare; traficul de metale tinde să crească; se constată o creștere a șomajului și a sărăciei familiilor în multe regiuni din Europa) în care apărarea valorilor umane este indispensabilă.

Anne Vervier
Les Grignoux (Liège Brussels)

CÂTEVA PROPUNERI PENTRU A MERGE MAI DEPARTE

- Acțiunea filmului se desfășoară în regiunea Bradford, Yorkshire, din Marea Britanie. Credeți că ar putea să se desfășoare într-o altă regiune din Europa? De ce da? De ce nu?
- Electricitatea este o temă care apare în moduri diverse în film: liniile de înaltă tensiune, moartea mînzului și a lui Swifty, facturile neplătite ale familiei lui Swifty, cablurile care pot fi o sursă de venit pentru cei care adună fier... Ce reflecție poate fi elaborată în jurul tuturor „acestor conexiuni electrice” și a metaforelor pe care acestea le fac posibile (tensiune, rezistență, Arbor este nervos „ca o baterie electrică” etc.)?
- Câteva *parti-pris-uri* estetice se remarcă în mod deosebit în *Urișul cel egoist*: absența muzicii în special, dar și prezența unor planuri fixe în mediul în care animalele (oi, cai) conviețuiesc cu echipamentele industriale. Cum interpretați aceste *partis-pris-uri*?

